

สรุปสาระการสัมมนามาตรฐานแรงงานไทย ครั้งที่ 10

เรื่อง “ธุรกิจไทย ก้าวไกลด้วย มรท.”

วันที่ 31 พฤษภาคม 2553

ณ ศูนย์นิทรรศการ และการประชุมไบเทค บางนา กรุงเทพมหานคร

.....

1.1 พิธีเปิดและมอบใบรับรอง

ปลัดกระทรวงแรงงาน (นายสมชาย ชู่มรัตน์) กล่าวรายงานการจัดงาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน (นายไพฑูรย์ แก้วทอง) มอบหนังสือรับรอง มรท. 8001-2546 ระดับสมบูรณ์ โดยมีผู้แทนสถานประกอบการจำนวน 109 แห่ง จากทั้งหมด 132 แห่ง รับมอบหนังสือโดยจังหวัดชัยนาท ได้รับ 1 แห่ง คือ บริษัท บรรจุกัมภ์เพื่อสิ่งแวดล้อม จำกัด ประกอบกิจการผลิตบรรจุภัณฑ์ใส่อาหารที่ย่อยสลายได้ด้วยธรรมชาติ

1.2 การเสวนาหัวข้อแรงงานต่างด้าวกับมาตรฐานแรงงานไทย

โดยผู้จัดการส่วนทรัพยากรบุคคล บริษัท มารินโกลด์ โปรดักส์ จำกัด (จังหวัดสมุทรสาคร) ผู้อำนวยการสำนักพัฒนามาตรฐานแรงงาน (นายวรานนท์ ปิติวรรณ)

เนื้อหาการสัมมนาสรุปสาระสำคัญได้ว่า สถานประกอบการที่มีแรงงานต่างด้าวทำงานจำนวนมากสามารถพัฒนาและนำไปสู่การรับรองตามมาตรฐานแรงงานไทยได้ และสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองจะมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ การทำงาน และได้รับการยอมรับจากลูกค้าในต่างประเทศ

1.3 การบรรยายพิเศษหัวข้อ “อนาคตเศรษฐกิจไทยหรือวิกฤตเศรษฐกิจ” โดยเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ดร.อำพน กิตติอำพน)

สาระสำคัญของการบรรยายสรุปได้ว่า เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวและเข้มแข็ง เมื่อพิจารณาจากการขยายตัวการลงทุน การเพิ่มขึ้นของการบริโภค การขยายตัวการส่งออก มีการใช้กำลังการผลิตมากขึ้น การท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นใน 4 เดือนแรก แต่ในเดือนพฤษภาคม 2553 ลดลง ร้อยละ 55

เศรษฐกิจไทยพึ่งพาการส่งออก ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิต รวมถึงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราจึงมีผลต่อเศรษฐกิจ รวมถึงการจ้างงาน แต่สัดส่วนการแบ่งผลกำไรระหว่างเจ้าของทุนกับผู้ถือหุ้นและแรงงานในประเทศไทยยังไม่สมดุล เนื่องจากเจ้าของทุนได้รับส่วนแบ่งมาก ซึ่งต่างกับประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีความสมดุล คือ เจ้าของทุนได้รับส่วนแบ่ง ร้อยละ 20 ผู้ถือหุ้นและแรงงานได้รับ ร้อยละ 80 การพัฒนาฝีมือแรงงานจะทำให้สัดส่วนของรายได้เพิ่มมากขึ้น

/หัวใจ...

หัวใจ คือ การเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อะไรคือความพอเพียง อะไรคือภูมิคุ้มกันของไทย ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอนเราให้ใช้ปัญญา ความเพียร ต้องช่วยกันกอบกู้ความเชื่อมั่น

1.4 การอภิปรายหัวข้อ มาตรฐานแรงงานไทยกับอนาคตธุรกิจไทย รับมือปัญหา

1.4.1 การค้าเสรี+6 โดยผู้อำนวยการส่วนการค้าบริการอาเซียน (นายธรรรงค์ พูลพิพัฒน์)

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

(1) เศรษฐกิจของไทยขึ้นกับการส่งออกเป็นสำคัญ คือ การส่งออกสินค้า และการบริการ
(2) เดิมการค้าเสรีกำหนดโดยกฎหมายปัจจุบันอยู่ในรูปของข้อตกลงระหว่างประเทศ คือ WTO,FTA

(3) ภายในปี 2558 (ค.ศ. 2015) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 10 ประเทศ จะเข้าสู่ระบบการค้าเสรี คือ

- เคลื่อนย้ายสินค้าเสรี
- เคลื่อนย้ายบริการอย่างเสรี
- เคลื่อนย้ายการลงทุนอย่างเสรี
- เคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี
- เคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น

ทั้งนี้จะต้องมีการกำหนดรายละเอียดเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติร่วมกัน (เอกสารหมายเลข 2)

1.4.2 ภาพลักษณ์ของไทย ด้านการใช้แรงงานเด็ก แรงงานบังคับ : กรณีสหรัฐอเมริกา โดยอธิบดีกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ (นายจิระชัย ปั่นกระษิณ)

(1) องค์กร Soldarity Center ซึ่งเป็นองค์กรเอกชนที่ใช้ความช่วยเหลือและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน และสิทธิแรงงานทั่วโลก ได้รายงานในปี 2551 ว่า มีปัญหาการทารุณแรงงานในอุตสาหกรรมประมงและอาหารทะเลของไทย

(2) กระทรวงการต่างประเทศ ของสหรัฐอเมริกาได้จัดทำรายงานในปี 2552 ระบุว่า ไทยเป็นประเทศต้นทาง ผ่าน และปลายทางของการค้ามนุษย์ โดยกลุ่มเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อ เช่น ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากประเทศเพื่อนบ้าน ชนกลุ่มน้อยในไทย ในภาคอุตสาหกรรม ประมง เกษตร ก่อสร้าง งานบ้านค้าประเวณี และขอทาน และในรายงานได้ดำเนินกระบวนการบังคับใช้กฎหมายของไทย

(3) วุฒิสภาของสหรัฐอเมริกา ได้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการต่างประเทศวุฒิสภาสหรัฐฯ โดยระบุว่ามีการค้ามนุษย์บุคคลสัญชาติพม่า จากมาเลเซีย มาไทย โดยเจ้าหน้าที่ของมาเลเซีย เพื่อเข้ามาในฝั่งไทย ชาวพม่ากลุ่มนี้จะถูกกลุ่มค้ามนุษย์รีดไถเงิน ถ้าสามารถจ่ายได้จะส่งกลับมาเลเซีย ถ้าไม่สามารถจ่ายได้จะถูกส่งไปทำงานในอุตสาหกรรมประมงหรือภาคบริการอื่น ๆ ในไทย

/(4) กระทรวง...

(4) กระทรวงแรงงานสหรัฐฯ ได้เผยแพร่รายงานเรื่องการใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับในปี 2552 ระบุว่ามิเหตุผลอันเชื่อได้ว่า สินค้าเสื้อผ้า กุ้ง อ้อย และสื่อลามกอนาจาร ของไทยมีการใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับ

(5) การดำเนินการของกระทรวงการต่างประเทศไทย

- ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้มีบัญชาให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นเจ้าภาพจัดตั้งคณะกรรมการทำงาน เพื่อจัดทำรายงานข้อมูลที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการใช้แรงงานเด็ก และแรงงานบังคับ เพื่อสร้างความเข้าใจกับฝ่ายสหรัฐฯ

- กรมอเมริกาฯ ได้ใช้โอกาสนำคณะผู้แทนระดับสูงจากหน่วยงานต่าง ๆ เยือนกรุงวอชิงตัน เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2553 เพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินการของไทย ในการป้องกันการค้ามนุษย์ และคุ้มครองเหยื่อ รวมทั้งให้ข้อมูลเรื่องการคุ้มครองแรงงานในโอกาสเดียวกัน (เอกสารหมายเลข 3)

1.4.3 การขาดแคลนแรงงาน โดยรองปลัดกระทรวงแรงงาน (นางจิระภรณ์ เกษรสุจริต)

(1) สถานการณ์ด้านแรงงานในปัจจุบัน ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ร้อยละ 70 การศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (จากการตรวจสอบเอกสารน่าจะ ร้อยละ 54) แรงงานไร้ฝีมือพึ่งพาการลงทุนจากนอกประเทศ แรงงานที่มีการศึกษาไม่ประสงค์ทำงานนอกเหนือจากวุฒิการศึกษา และเลือกงาน ซึ่งแรงงานเริ่มขาดแคลน โดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรม

- กลุ่มยานยนต์
- กลุ่มชิ้นส่วนและอะไหล่ยานยนต์
- เครื่องปรับอากาศทำความเย็น
- เครื่องนุ่งห่ม สิ่งทอ
- ไฟฟ้า
- อิเล็กทรอนิกส์
- ซอฟต์แวร์
- เฟอร์นิเจอร์
- พลาสติก
- อาหาร

(2) กระทรวงแรงงานได้กำหนดแผนการแก้ไขการขาดแคลนแรงงาน เร่งด่วน 10 เดือน (มีนาคม – ธันวาคม 2553)

(2.1) หาความต้องการแรงงานเร่งด่วน

(2.2) ประชุมหารือร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้อง

/(2.3) ผู้บริหาร..

- (2.3) ผู้บริหารลงพื้นที่รับฟังปัญหา
 - (2.4) ตั้งคณะทำงาน
 - (2.5) ตรวจสอบติดตาม
 - (2.6) ประชาสัมพันธ์
 - (2.7) รายงานผลโดยสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน
- (3) การส่งเสริมและพัฒนาแรงงานไทยเพื่อสนับสนุนภาคเอกชนของกระทรวงแรงงาน
- (3.1) มาตรการเชิงรุก คือ เร่งพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน ลดปัญหาขาดแคลน
แรงงานฝีมือ โดย
 - (3.1.1) การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
 - (3.1.2) เพิ่มประสิทธิภาพแรงงานรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
 - (3.1.3) ประสานความร่วมมือกับ BOI สนับสนุนให้ผู้ประกอบการนำเทคโนโลยี
ไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่แรงงานไทย
 - (3.1.4) ประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการในกลุ่มที่ใช้เทคโนโลยี
สูงเพื่อเตรียมพร้อมและยกระดับพัฒนาฝีมือแรงงานไทยให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
 - (3.1.5) ประสานความร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนากำลังคน
ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสาขาที่ทดแทน
 - (3.1.6) สนับสนุนให้ภาคเอกชนมีบทบาทในการพัฒนากำลังคนใน
สถานประกอบการ
 - (3.1.7) ผลักดันให้การพัฒนากำลังคนเป็นวาระแห่งชาติ
 - (3.2) มาตรการเชิงรับ
 - (3.2.1) การเฝ้าระวังสถานประกอบการกลุ่มเสี่ยง
 - (3.2.2) ประชาสัมพันธ์ แนวทางป้องกันการเลิกจ้างสำหรับนายจ้างที่ได้รับ
ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ
- (4) การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงาน
- (4.1) การใช้แรงงานต่างด้าว
 - (4.2) การใช้เทคโนโลยีเครื่องจักรทดแทนกำลังคน
 - (4.3) การนำผู้สูงอายุมาเป็นกำลังแรงงาน